

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/670/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113212331
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113212331.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, v konaní práv. zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843 proti odporkyňi K. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Važecká 16, v konaní práv. zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 531,02 € s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/237/2014-93 zo dňa 19. 05. 2015, takto

rozhodol:

Rozhodnutie v napadnutej časti, v ktorej súd rozhodol, tak že navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 34,14 €, na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia z r u š u j e a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie vo veci samej, navrhovateľovi a odporkyňi náhradu trov konania nepriznal, navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 34,14 €, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že konanie zastavil v súlade s § 96 ods. 1 OSP.

„O trovách konania rozhodol v zmysle § 151 ods. 1 OSP, keď rozhodoval o návrhu vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Vzhľadom ku spät'vzatiu návrhu by prichádzala do úvahy aplikácia § 146 ods. 2 veta prvá OSP. Procesne zaviniel zastavenie konania navrhovateľ, preto by prichádzala do úvahy náhrada trov konania na strane odporkyne, ktorý si však nárok na náhradu trov konania neuplatnila. Z týchto dôvodov jej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Čo sa týka vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, tento si uplatnil právo na náhradu trov konania. Z týchto dôvodov vzhľadom k citovanému zákonnému ustanoveniu mu súd priznal náhradu trov konania právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci - príprava a prevzatie 34,86 Eur, odpor zo dňa 24. 06. 2013 v sume 34,86 Eur, 2-krát režijný paušál 7,81 Eur a DPH v sume 17,07 Eur. Vzhľadom k tomu, že u vedľajšieho účastníka na strane odporkyne sa jedná o opakované a právne nenáročné podania na tunajší súd v obdobných veciach, pričom používa rovnakú právnu argumentáciu, súd v zmysle § 150 ods. 1 OSP mu priznal jednu tretinu trov t. j. 34,14 Eur“.

V súlade s § 204 ods. 1 OSP proti rozhodnutiu v časti, v ktorej súd uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 34,14 €, podal vedľajší účastník odvolanie. Navrhol rozhodnutie v napadnutej

časti zmeniť tak, že navrhovateľovi bude uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 102,41 €. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení odvolania vedľajší účastník uviedol, že súdny spor nevyvolal len reagoval na nedôvodný návrh navrhovateľa. Ak navrhovateľ podáva opakovane nenáročne typové, formulárové návrhy, vedľajší účastník musí na takýto návrh opakovane ako aj v iných veciach obdobnou právnou argumentáciou reagovať a následne súd vydáva opakovane, ako aj v iných veciach obdobné rozhodnutia s právnou rovnakou argumentáciou. Jeho vstup nie je samoučelný. Uviedol, že odporca bol v plnom rozsahu úspešný. V danej veci vedľajší účastník vykonal prácu na 100 %, je teda nespravodlivé, ak súd krátil trovy právneho zastúpenia na 1/3-inu.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol výrok o trovách konania potvrdiť, zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. V odvolaní uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa. V danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo 5/2013, v zmysle ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej - ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch, nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. Vzhľadom na cieľ združenia a to kolektívnu ochranu spotrebiteľov, musí byť takéto združenie samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnú pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou, ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonania základných proklamovaných cieľov. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľ nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka a zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a neehospodárnosti konania a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania v nižšej sume.

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 3, 4 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 OSP a rozhodnutie súdu prvého stupňa v súlade s § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné pre nedostatok dôvodov uvedených v rozhodnutí. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatku dôvodov spôsobuje porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces v spojení s čl. 6 dohovoru a čl. 7 ods. 5 Ústavy.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Konanie bolo z dôvodu späťvzatia návrhu zastavené, predmetom odvolacieho konania bol výrok súdu, ktorým prvostupňový súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi vo výške jednej tretiny.

Vzhľadom na tvrdenia účastníkov v odvolacom konaní odvolací súd udáva, že pre správne rozhodnutie v konaní je potrebné primárne zodpovedať otázky, či vedľajší účastník bol oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Podľa § 93 ods. 2, 4 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V tomto prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ vzal návrh späť v celom rozsahu bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, avšak niet pochyb o tom, že k tomuto procesnému kroku pristúpil až po tom, ako mu bolo zo strany súdu doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu. Vedľajší účastník do konania nevstupuje samoúčelovo, ale na základe aproximácie práva Európskej únie, v súlade s OSP.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ust. § 146 ods. 2 OSP. Ustanovenie druhého odseku § 146 OSP je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou, preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, v prvom rade musí skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak boli trovy konania účelne vynaložené a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 OSP ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh späť voči odporcovi v celom rozsahu bez toho, aby uviedol, konkrétny dôvod, pričom z obsahu spisu možno vyvodiť, že tak urobil z dôvodu oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto navrhovateľovi podľa prvej vety § 146 ods. 2 OSP by vznikla povinnosť uhradiť odporcovi (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu účelne vynaložené trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Prvostupňový súd o trovách vedľajšieho účastníka rozhodol podľa § 150 ods. 1 OSP, teda mal za to, že vzhľadom na procesné zavinenie navrhovateľa na zastavení konania mu vznikol nárok na náhradu trov konania (podľa § 146 odst.2 OSP). Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal jednu tretinu z požadovaných trov, „vzhľadom k tomu, že u vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa jedná o opakované a právne nenáročné podanie na súd v obdobných veciach“.

Z hľadiska aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 OSP prvostupňovým súdom odvolací súd považoval rozhodnutie prvostupňového súdu za nepreskúmateľné z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

Aplikácia ustanovenia § 150 ods.1 OSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé, či prvostupňový súd pri rozhodnutí zohľadnil, všetky predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 OSP tak ako je uvedené vyššie, ani akými úvahami dospel k záveru, že priznal vedľajšiemu účastníkovi jednu tretinu „požadovaných trov“.

Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP rozhodnutie v napadnutej zrušil a v súlade s § 221 ods. 2 písm. 2 OSP vec v napadnutej časti vrátil na ďalšie konanie. Úlohou prvostupňového súdu bude znovu rozhodnúť v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o náhrade trov, stručne a jasne v odôvodnení rozhodnutia uvedie, z akých skutkových zistení pri rozhodovaní vychádzal, a aké právne úvahy použil pri rozhodnutí, v prípade, že rozhodne podľa § 150 ods. 1 OSP zohľadní všetky predpoklady pre aplikáciu tohto ustanovenia a akými úvahami dospel k rozhodnutiu, zároveň prvostupňový súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.